

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-96-23/2-ES
Datum: 21. oktobar 2011.
Original: engleski

PREDSJEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

Rješava: sudija Patrick Robinson, predsjednik

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 21. oktobra 2011.

TUŽILAC

protiv

DRAGANA ZELENOVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PREDSJEDNIKA U VEZI S PRIJEVREMENIM PUŠTANJEM NA
SLOBODU DRAGANA ZELENOVIĆA**

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz

g. Dragan Zelenović

Kraljevina Belgija

1. Vlasti Kraljevine Belgije (dalje u tekstu: Belgija) obavijestile su Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) da g. Dragan Zelenović ispunjava uslove za prijevremeno puštanje na slobodu u skladu s Belgijskim zakonom.¹

A. Kontekst

2. Na osnovu člana 28 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) i pravila 124 i 125 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) i stava 1 Uputstva za rad prilikom rješavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prijevremeno puštanje na slobodu osoba koje je osudio Međunarodni sud (dalje u tekstu: Uputstvo),² Sekretarijat me 26. avgusta 2011. informisao da je od Saveznog ministarstva pravde Belgije dobio obavijest da će, shodno zakonima Belgije, g. Zelenović ispuniti uslove za prijevremeno puštanje na slobodu nakon što je izdržao trećinu svoje kazne.³

3. Dana 27. septembra 2011. godine, Sekretarijat mi je u skladu sa stavom 3(b) Uputstva dostavio dopis belgijskih vlasti s izvještajem o vladanju g. Zelenovića u zatvoru i psihosocijalnim izvještajem.⁴

4. Dana 27. septembra 2011. godine, Sekretarijat mi je, u skladu sa stavom 3(c) Uputstva dostavio memorandum višeg pravnog savjetnika tužioca o tome u kojoj je mjeri g. Zelenović sarađivao s Tužilaštvom.⁵

5. Svi gorenavedeni materijali dostavljeni su g. Zelenoviću 4. oktobra 2011.⁶ Gospodin Zelenović nije odgovorio komentarima na materijale koji su mu dostavljeni, iako je na to imao pravo na osnovu stava 5 Uputstva.

---

¹ Memorandum sekretara predsjedniku, od 26. avgusta 2011. (dalje u tekstu: Memorandum od 26. avgusta 2011.).

² IT/146/Rev.3, 16. septembar 2010.

³ Memorandum od 26. avgusta 2011. .

⁴ Memorandum sekretara predsjedniku, od 27. septembra 2011. (dalje u tekstu: Memorandum od 27. septembra 2011.)

B. Postupak pred Međunarodnim sudom

6. Gospodin Zelenović prvobitno je optužen 19. juna 1996. godine, zajedno sa još sedam osoba.⁷ Optužnica je potvrđena 26. juna 1996.⁸ Izmijenjena optužnica je podignuta 7. oktobra 1999.⁹ Daljnja izmijenjena optužnica (dalje u tekstu: Optužnica) podignuta je 20. aprila 2001.¹⁰ Optužnica je g. Zelenovića teretila po sedam tačaka za mučenje i silovanje kao zločine protiv čovječnosti i sedam tačaka za mučenje i silovanje kao kršenja zakona ili običaja ratovanja.¹¹

7. Gospodin Zelenović se skrivao dok nije uhapšen 22. avgusta 2005.¹² Dana 8. juna 2006. godine, g. Zelenović je prebačen u Bosnu i Hercegovinu.¹³ Dva dana kasnije, odnosno 10. juna 2006., prebačen je na Međunarodni sud i pritvoren u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN).¹⁴

8. Tužilaštvo i odbrana su 14. decembra 2006. zajednički podnijeli zahtjev za razmatranje sporazuma o izjašnjavanju o krivici na osnovu pravila 62ter Pravilnika (dalje u tekstu: Sporazum o izjašnjavanju o krivici).¹⁵ U skladu sa Sporazumom o izjašnjavanju o krivici, g. Zelenović je pristao da se izjasni krivim po sedam tačaka za zločine protiv čovječnosti, na osnovu člana 7(1) Statuta, od kojih se po tri tereti za mučenje prema članu 5(f) Statuta, a po četiri za silovanje prema članu 5(g) Statuta.¹⁶ U Sporazumu o izjašnjavanju o krivici tužilaštvo je pristalo da povuče preostale optužbe protiv g. Zelenovića u trenutku kada Pretresno vijeće prihvati potvrdno izjašnjavanje o krivici, a g. Zelenović je pristao na saradnju s Tužilaštvom, uključujući svjedočenje na bilo kom suđenju pred Međunarodnim sudom.¹⁷ Strane u postupku su 16. januara 2007. dostavile dodatak Sporazumu o

---

⁵ Memorandum od 27. septembra 2011.

⁶ Memorandum sekretara predsjedniku, od 20. oktobra 2011.

⁷ *Tužilac protiv Dragoljuba Kunarca i drugih*, predmet br. IT-96-23 & 23/1, Optužnica, 19. juni 1996.

⁸ *Tužilac protiv Dragoljuba Kunarca i drugih*, predmet br. IT-96-23 & 23/1, Pregled optužnice na osnovu člana 19(1) Statuta, 26. juni 1996.

⁹ *Tužilac protiv Dragoljuba Kunarca i drugih*, predmet br. IT-96-23 & 23/1, Izmijenjena optužnica, 7. oktobar 1999.

¹⁰ *Tužilac protiv Gojka Jankovića i drugih*, predmet br. IT-96-23/2-I, Izmijenjena optužnica, 20. april 2001. (dalje u tekstu: Optužnica).

¹¹ Optužnica, par. 5.9, 6.14, 7.26, 9.3.

¹² *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-S, Presuda o kazni, 4. april 2007., par. 4.

¹³ Presuda o kazni, par. 4.

¹⁴ *Id.*

¹⁵ *Id.*, par. 10; *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-PT, Zajednički zahtjev za razmatranje Sporazuma o izjašnjavanju o krivici između Dragana Zelenovića i Tužilaštva na osnovu pravila 62ter, 14. decembar 2006. (dalje u tekstu: Sporazum o izjašnjavanju o krivici).

¹⁶ Presuda o kazni, par. 10; Sporazum o izjašnjavanju o krivici, par. 2.

¹⁷ Presuda o kazni, par. 10; Sporazum o izjašnjavanju o krivici, par. 3, 9.

izjašnjavanju o krivici koji se sastojao od redigovanog i revidiranog primjerka Optužnice koji je sadržao optužbe i osnovne incidente za koje je g. Zelenović pristao da se izjasni krivim.¹⁸

9. Dana 17. januara 2007. godine, g. Zelenović izjasnio se krivim za:

- pomaganje i podržavanje silovanja žrtve FWS-75 kao zločin protiv čovječnosti;
- izvršenje mučenja i silovanja žrtve FWS-87 kao zločine protiv čovječnosti;
- saizvršenje silovanja žrtve FWS-87 i dvije nepoznate ženske osobe kao zločine protiv čovječnosti;
- izvršenje (tri puta) silovanja i mučenja žrtve FWS-75 i žrtve FWS-87 kao zločine protiv čovječnosti; i
- izvršenje silovanja i mučenja žrtve FWS-87 kao zločine protiv čovječnosti
- saizvršenje silovanja žrtve FWS-75 i dvije nepoznate ženske osobe kao zločine protiv čovječnosti; i
- izvršenje silovanja žrtve FWS-87 kao zločin protiv čovječnosti.¹⁹

10. Pretresno vijeće je prihvatilo potvrdna izjašnjenja o krivici i proglasilo g. Zelenovića krivim u skladu s tim izjašnjenjima.²⁰ Dana 4. aprila 2007. godine, Pretresno vijeće je izreklo g. Zelenoviću kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, u koju mu je na osnovu pravila 101(C) Pravilnika uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 22. avgusta 2005.²¹

11. Dana 27. aprila 2007. godine, g. Zelenović je dostavio "Najavu žalbe odbrane na Presudu o kazni".²² Žalbena vijeće je 31. oktobra 2007. odbilo žalbu g. Zelenovića i potvrdilo

¹⁸ Presuda o kazni, par. 11-12; *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-PT, Zajednički podnesak s Dodatkom Sporazumu o izjašnjavanju o krivici, 16. januar 2007.

¹⁹ Presuda o kazni, par. 13; *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-PT, Pretres, 17. januar 2007. (dalje u tekstu: Pretres), T. 486, 488-490.

²⁰ Presuda o kazni, par. 13, 71; Pretres, T. 491-492.

²¹ Presuda o kazni, par. 71-72.

²² *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-S, Najava žalbe odbrane na Presudu o kazni, 27. april 2007.

njegovu kaznu zatvora u trajanju od 15 godina.²³ Gospodin Zelenović je 27. februara 2008. prebačen u Belgiju radi izdržavanja ostatka kazne.²⁴

C. Mjerodavno pravo

12. Shodno članu 28 Statuta, ako, na osnovu važećeg zakona države u kojoj osuđenik izdržava kaznu zatvora, on ili ona ispunjavaju uslove za pomilovanje ili ublažavanje kazne, dotična država o tome obavještava Međunarodni sud, a predsjednik, u konsultaciji sa sudijama, rješava stvar na osnovu interesa pravde i opštih pravnih načela. Pravilo 123 Pravilnika odražava član 28 Statuta, a pravilo 124 Pravilnika predviđa da predsjednik, po takvoj obavijesti, u konsultaciji sa članovima Kolegijuma i stalnim sudijama vijeća koje je izreklo kaznu koji su i dalje na Međunarodnom sudu, donosi odluku da li su pomilovanje ili ublažavanje kazne opravdani. Pravilo 125 Pravilnika predviđa da prilikom donošenja odluke o pomilovanju ili ublažavanju kazne predsjednik uzima u obzir, između ostalog, težinu krivičnog djela ili krivičnih djela za koja je zatvorenik osuđen, postupanje prema zatvorenicima u sličnom položaju, da li je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao i eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s tužilaštvom.

13. Član 3(2) Sporazuma između Ujedinjenih nacija i Vlade Kraljevine Belgije o izvršavanju kazni koje izriče Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju, od 2. maja 2007. (dalje u tekstu: Sporazum o izvršavanju kazni), predviđa da se uslovi boravka u zatvoru uređuju prema zakonima Belgije, pod nadzorom Međunarodnog suda. Član 8(2) predviđa da predsjednik Međunarodnog suda, u konsultaciji sa sudijama Međunarodnog suda, donosi odluku o tome da li su pomilovanje ili skraćivanje kazne opravdani, a da sekretar o odluci predsjednika obavještava Belgiju.

D. Diskusija

14. Prilikom donošenja odluke o tome da li je primjereno odobriti prijevremeno puštanje na slobodu, konsultovao sam se sa sudijama Kolegijuma i stalnim sudijama vijeća koja su izrekla kazne koji su i dalje sudije Međunarodnog suda, u skladu s pravilom 124 Pravilnika.

²³ *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-A, Presuda po žalbi na kaznu, 31. oktobar 2007., Dispozitiv.

²⁴ *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-ES, Nalog kojim se određuje država u kojoj će Dragan Zelenović izdržavati kaznu zatvora, 7. decembar 2007.

1. Postupanje prema zatvorenicima u sličnom položaju

15. Do 21. avgusta 2010. godine, g. Zelenović je izdržao trećinu svoje kazne i tako ispunio uslove za prijevremeno puštanje na slobodu na osnovu belgijskog zakona.²⁵ Međutim, praksa je Međunarodnog suda da smatra da su osuđene osobe ispunile uslove za prijevremeno puštanje na slobodu tek nakon što su izdržale najmanje dvije trećine svoje kazne.²⁶ Napominjem da će g. Zelenović dvije trećine svoje kazne izdržati oko 21. avgusta 2015.

16. Uzimajući u obzir postupanje prema zatvorenicima u sličnom položaju mišljenja sam da količina vremena koje je g. Zelenović izdržao u zatvoru za svoja krivična djela ne govori u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu.

2. Težina krivičnih djela

17. Krivična djela za koja je g. Zelenović osuđen su veoma teška. Gospodin Zelenović se izjasnio krivim po sedam tačaka za mučenje i silovanje kao zločine protiv čovječnosti. U

²⁵ Memorandum od 26. avgusta 2011. (Dopis Saveznog ministarstva pravde Belgije predsjedniku, od 25. avgusta 2011.).

²⁶ *Tužilac protiv Shefqeta Kabashija*, predmet br. IT-04-84-R77.1-ES, Odluka predsjednika o prijevremenom puštanju na slobodu Shefqeta Kabashija, 28. septembar 2011., par. 13; *Tužilac protiv Dragana Obrenovića*, predmet br. IT-02-60/2-ES, povjerljiva Odluka predsjednika o prijevremenom puštanju na slobodu Dragana Obrenovića, 21. septembar 2011., par. 16; *Tužilac protiv Ivice Rajića*, Odluka predsjednika Suda u vezi s prijevremenim puštanjem Ivice Rajića na slobodu, 22. avgust 2011., par. 12; *Tužilac protiv Milomira Stakića*, predmet br. IT-97-24-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Milomira Stakića, 15. juli 2011., par. 22; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem Momčila Krajišnika na slobodu, 11. juli 2011., par. 21; *Tužilac protiv Veselina Šljivančanina*, predmet br. IT-95-13/1-ES.1, Odluka predsjednika o prevremenom puštanju Veselina Šljivančanina na slobodu, 5. juli 2011., par. 20; *Tužilac protiv Johana Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Johana Tarčulovskog, 23. juni 2011.; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem Blagoja Simića na slobodu, 15. februar 2011., par. 20; *Tužilac protiv Darka Mrđe*, predmet br. IT-02-59-ES, Odluka predsjednika Suda u vezi s prijevremenim puštanjem Darka Mrđe na slobodu, 1. februar 2011., par. 15; *Tužilac protiv Ivice Rajića*, predmet br. IT-95-12-ES, Odluka predsjednika Suda u vezi s prijevremenim puštanjem Ivice Rajića na slobodu, 31. januar 2011., par. 14; *Tužilac protiv Zorana Žigića*, predmet br. IT-98-30/1-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Zorana Žigića, 8. novembar 2010., par. 12; *Tužilac protiv Haradina Bale*, predmet br. IT-03-66-ES, Odluka po zahtjevu Haradina Bale za skraćanje kazne, 15. oktobar 2010., par. 14; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Momčila Krajišnika, 26. juli 2010., par. 14; *Tužilac protiv Milana Gvere*, predmet br. IT-05-88-ES, predmet br. IT-05-88-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Milana Gvere, 28. juni 2010., par. 8; *Tužilac protiv Duška Sikirice*, predmet br. IT-95-8-ES, Odluka predsjednika Suda o prijevremenom puštanju na slobodu Duška Sikirice, 21. juni 2010., par. 13; *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Dragana Zelenovića, 10. juni 2010., par. 13; *Tužilac protiv Darija Kordića*, predmet br. IT-95-14/2-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Darija Kordića, 13. maj 2010., par. 13; *Tužilac protiv Mlade Radića*, predmet br. IT-98-30/1-ES, Odluka predsjednika Suda po molbi Mlade Radića za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 23. april 2010., par. 12-13; *Tužilac protiv Mitra Vasiljevića*, predmet br. IT-98-32-ES, Javna redigovana verzija Odluke predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne za Mitra Vasiljevića, 12. mart 2010., par. 14; *Tužilac protiv Dragana Jokića*, predmet br. IT-02-60-ES & IT-05-88-R.77-ES, Javna redigovana verzija Odluke predsjednika po molbi za pomilovanje ili ublažavanje kazne Dragana Jokiću od 8. decembra 2009., 13. januar 2010., par. 14; *Tužilac protiv Biljane Plavšić*, predmet br. IT-00-39 & 40/1-ES, Odluka predsjednika po molbi za pomilovanje gđe Plavšić ili ublažavanje njene kazne, 14. septembar 2009., par. 10.

svojoj Presudi o kazni, Pretresno vijeće je istaklo da je "[m]učenje [...] jedan od najtežih zločina u međunarodnom krivičnom pravu [...]. Pored toga, mučenje silovanjem je naročito težak oblik mučenja."²⁷

18. Takođe smatram uputnim citirati Presudu o kazni (fusnote izostavljene):

38. Zločini u vezi s kojima se g. Zelenović izjasnio krivim dio su obrasca seksualnih zlostavljanja koja su vršena tokom perioda od nekoliko mjeseci, na četiri različite lokacije, a uključivala su više žrtava. Gospodin Zelenović je direktno učestvovao u seksualnom zlostavljanju žrtava u više zatočeničkih objekata, uključujući i višestruko silovanje žrtava FWS-75 i FWS-87. Gospodin Zelenović je proglašen krivim za devet silovanja koja je lično počinio, od kojih je osam okvalifikovano i kao mučenje i kao silovanje. Proglašen je krivim i kao saizvršilac u dva slučaja silovanja, od kojih je jedan okvalifikovan i kao mučenje i kao silovanje, a kao pomagač i podržavalac u jednom slučaju mučenja i silovanja. Četiri slučaja seksualnog zlostavljanja bili su grupna silovanja, koja su počinjena s još tri ili više drugih počinilaca. U jednom od tih slučajeva on je učestvovao kao pomagač i podržavalac u silovanju FWS-75, koju je silovalo najmanje deset vojnika i to toliko nasilno da je žrtva izgubila svijest. Kao saizvršilac učestvovao je u incidentu u kojem su žrtvi prijetili tako što su joj tokom silovanja u glavu uperili pištolj. Pretresno vijeće zaključuje da su razmjere počinjenih zločina velike i da je g. Zelenović u značajnoj mjeri učestvovao u njima.²⁸

19. Pretresno vijeće je takođe uzelo u obzir i ranjivost žrtava i posljedice zločina po žrtve. U tom pogledu, ponovo smatram uputnim citirati Presudu o kazni (fusnote izostavljene):

39. Važan faktor za procjenu težine zločina je i ranjivost žrtava. Žrtve u ovom predmetu hapšene su i pritvarane u okrutnim uslovima na duge vremenske periode. Bile su nenaoružane i nisu se mogle braniti. Žrtve su stoga bile osobito ranjive u vrijeme kad je počinjen zločin. Povrh toga, žrtva FWS-87, koju je g. Zelenović silovao mnogo puta, imala je oko 15 godina u vrijeme kad su ti zločini počinjeni. To dodatno povećava težinu zločina koji su nad njom počinjeni. Gospodin Zelenović je bio svjestan da su žrtve ranjive i to je iskoristio.

40. Drugi bitan faktor je fizička i mentalna trauma koju su žrtve trpjele, čak i dugo poslije počinjenja zločina. Godine 1992., FWS-75 je imala 25, a FWS-87 15 godina. Poslije prvog hapšenja, vođene su iz jednog zatočeničkog centra u drugi, gdje su ih g. Zelenović i drugi u više navrata seksualno zlostavljali. Žrtve seksualnog zlostavljanja u zatočeničkim centrima u Foči trpjele su neizreciv bol, uvredu i poniženje višestrukih silovanja, ne znajući hoće li te patnje uopšte preživjeti. Posebno brutalno seksualno zlostavljanje ozbiljno je narušilo fizičko i psihičko zdravlje mnogih žrtava. Žene i djevojke u zatočeničkim centrima živjele su u stalnom strahu od višekratnih silovanja i seksualnih zlostavljanja. Neke od njih pomišljale su na samoubistvo, a neke su postale ravnodušne prema onome što im se događa. Zločini koji su nad njima počinjeni nanijeli su im duboke rane, koje možda nikada neće zacijeliti. Možda baš ta činjenica, više nego bilo šta drugo, najviše govori o težini zločina u ovom predmetu.²⁹

20. Na osnovu gorenavedenog, mišljenja sam da velika težina krivičnih djela g. Zelenovića predstavlja faktor koji preteže protiv njegovog prijevremenog puštanja na slobodu.

²⁷ Presuda o kazni, par. 36 (fusnote izostavljene).

²⁸ *Id.*, par. 38.

3. Pokazivanje rehabilitacije

21. Stav 3(b) Uputstva predviđa da Sekretarijat mora zatražiti izvještaje i opservacije nadležnih vlasti države izvršenja kazne u vezi s ponašanjem osuđenika tokom perioda provedenog u zatvoru i opštim uslovima pod kojima su on ili ona zatvoreni.

22. U izvještaju nadležne zatvorske uprave u Belgiji navodi se da g. Zelenović redovno učestvuje u aktivnostima na otvorenom u njegovom krilu i da se po svemu sudeći potpuno integrisao.³⁰ Gospodin Zelenović je zaposlen u zatvorskim radionicama i čini se da je zadovoljan poslom.³¹ U izvještaju se takođe navodi da g. Zelenović nije podvrgavan nikakvim ozbiljnijim disciplinskim mjerama.³²

23. U psihosocijalnom izvještaju zatvorske uprave u Belgiji takođe se govori o vladanju g. Zelenovića u zatvoru, uz napomenu da je njegovo vladanje u zatvoru bilo pozitivno.³³ Navodi se da je on "smiren zatvorenik koji poštuje pravila, zatvorsko osoblje i svoje kolege".³⁴ U tom izvještaju se takođe napominje da protiv g. Zelenovića postoji samo jedna disciplinska prijava, otprilike prije tri i po godine, u vezi s tim što je zbog svojih problema s disanjem odbio da radi u najprašnjavijoj radionici.³⁵

24. Stav 3(b) Uputstva takođe predviđa izvještaje države izvršenja kazne u vezi s psihičkim stanjem osuđene osobe tokom boravka u zatvoru, a stav 8 Uputstva propisuje da predsjednik može uzeti u obzir sve druge informacije koje smatra relevantnim za dopunu kriterijuma navedenih u pravilu 125 Pravilnika.

25. Psihosocijalni izvještaj je sastavila zatvorska uprava u Belgiji u svrhu donošenja odluke da li g. Zelenoviću treba odobriti privremeno puštanje na slobodu van Belgije.³⁶ U tom izvještaju se zaključuje da takvo prijevremeno puštanje na slobodu ne treba odobriti.³⁷ Međutim, napominjem da g. Zelenović nije zatražio privremeno puštanje na slobodu van Belgije.³⁸

---

²⁹ *Id.*, par. 39, 40.

³⁰ Memorandum od 27. septembra 2011. (Izvještaj pomoćnika upravnika zatvora u vezi s vladanjem u zatvoru, od 7. septembra 2011.).

³¹ *Id.*

³² *Id.*

³³ Memorandum od 27. septembra 2011. (Psihosocijalni izvještaj, od 19. avgusta 2011.).

³⁴ *Id.*

³⁵ *Id.*

³⁶ Memorandum od 27. avgusta 2011. (Psihosocijalni izvještaj od 19. avgusta 2011.).

³⁷ *Id.*

³⁸ *Id.*

26. Prema tom izvještaju, g. Zelenovića uopšte ne posjećuje rodbina; međutim, on kontaktira sa suprugom putem pisama i telefonskih razgovora.³⁹ Gospodina Zelenovića "redovnije posjećuje" pravoslavni sveštenik i on se nada se da će mogući zatvorski dopust tokom predstojeće pravoslavne Nove godine provesti u kući tog sveštenika.⁴⁰

27. U vezi s njegovim krivičnim djelima, u psihosocijalnom izvještaju navodi se da je stav g. Zelenovića ambivalentan.⁴¹ Prema tom izvještaju, g. Zelenović tvrdi da su optužbe protiv njega bile podložne mnogim pregovorima, na osnovu kojih je priznao svoje učestvovanje u zločinima, ali u vezi s kojima takode tvrdi da je preuzeo djelimičnu odgovornost za djela koja su počinili njegovi podređeni, zbog čega je zažalio.⁴² U izvještaju se upozorava da, budući da se komunikacija odvija preko posrednika, a međusobno razumijevanje zahtijeva određene socio-kulturne elemente, "ima mnogo nesporazuma".⁴³

28. Kada je riječ o perspektivama za integraciju, u izvještaju se zaključuje da takve perspektive ne mogu biti procijenjene zato što g. Zelenović nije zatražio nikakve mjere za rad u pravcu socijalne reintegracije.⁴⁴ U vezi s rizikom recidivizma, u izvještaju se zaključuje da je rizik "relativan budući da su [krivična djela] počinjena u specifičnom socio-političkom kontekstu", ali se navodi da taj kontekst više ne utiče na regiju i da "konkretan okvir raznih vojnih i paravojnih funkcija u kojima je [g. Zelenović] sudjelovao po svemu sudeći više ne postoji".⁴⁵ U vezi s eventualnim rizikom po žrtve uslijed puštanja g. Zelenovića na slobodu, u izvještaju se zaključuje da je takav rizik teško procijeniti.⁴⁶

29. Na osnovu gorenavedenog, smatram da dobro vladanje g. Zelenovića tokom boravka u zatvoru pokazuje određenu – mada veoma ograničenu – rehabilitaciju, i dok se u psihosocijalnom izvještaju iznose određene bojazni, poput ambivalentnog stava g. Zelenovića prema svojim krivičnim djelima, konačna procjena zatvorske uprave u Belgiji u vezi s tim bojaznima nije definitivna. Stoga sam mišljenja da je g. Zelenović pokazao određenu – mada veoma ograničenu – rehabilitaciju.

---

³⁹ *Id.*

⁴⁰ *Id.*

⁴¹ Memorandum od 27. septembra 2011. (Psihosocijalni izvještaj, od 19. avgusta 2011.).

⁴² *Id.*

⁴³ *Id.*

⁴⁴ *Id.*

4. Značajna saradnja s tužilaštvom

30. Stav 3(c) Uputstva predviđa da Sekretarijat mora zatražiti od tužioca da podnese detaljan izvještaj o eventualnoj saradnji osuđenika s Tužilaštvom i njenom značaju. Kako navodi Tužilaštvo, "saradnja g. Zelenovića s Tužilaštvom je bila u dobroj vjeri. Međutim, on nije saradivao više i iznad onoga na što je bio obavezan Sporazumom o izjašnjanju o krivici".⁴⁷

31. Na osnovu gorenavedenog, smatram da saradnja g. Zelenovića govori u prilog njegovom prijevremenom puštanju na slobodu, iako činjenica da je bio obavezan da saraduje na osnovu Sporazuma o izjašnjanju o krivici donekle umanjuje snagu ovog faktora.

5. Zaključak

32. Uzevši sve gorenavedeno u obzir i razmotrivši one faktore koji su navedeni u pravilu 125 Pravilnika, smatram da g. Zelenović jeste pokazao određenu – mada veoma ograničenu – rehabilitaciju i određenu saradnju s tužilaštvom, ali da ipak postoje značajni faktori koji pretežu protiv toga da mu se odobri prijevremeno puštanje na slobodu. Krivična djela g. Zelenovića su veoma teška i počinjena su nad izrazito ranjivim žrtvama. Nadalje, on još nije izdržao dvije trećine svoje kazne. Stoga sam mišljenja da g. Zelenoviću treba uskratiti prijevremeno puštanje na slobodu.

33. Napominjem da moje kolege jednoglasno dijele moje mišljenje da g. Zelenoviću treba uskratiti prijevremeno puštanje na slobodu.

E. Dispozitiv

34. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu člana 28 Statuta, pravila 124 i 125 Pravilnika, stava 8 Uputstva i člana 8(2) Sporazuma o izvršenju kazni, g. Zelenoviću se ovim USKRAĆUJE prijevremeno puštanje na slobodu.

---

⁴⁵ *Id.*

⁴⁶ *Id.*

⁴⁷ Memorandum od 27. septembra 2011. (Memorandum Tužilaštva, od 26. septembra 2011.), par. 3.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Patrick Robinson,
predsjedavajući

Dana 21. oktobra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]